

li super sermone hoc.) Hic quoque seruus, qui per illi intelligitur, scilicet apostolorum predicatorum chorus, posuit manum suam sub femore Abraham, profitendo scilicet incarnationis Christi fidem, & iurauit super sermone hoc: Iurauit, inquam, id est, graui se aliternit necessitate dispensandi mysterium hoc. Vnde & dicit vnus ex his: Nam si euangelizauero, non est mihi gratia, necessitas enim mihi incumbit. Vnde mihi est, si non euangelizauero. Si enim volens hoc ago, mercedem habeo. Si autem inuitus, dispensatio mihi credita est. Ergo verè iurauit, qui nisi euangelizauerit vix illi, eo quod periurij reus sit. (Tulitque decem camelos de grege domini sui, & abiit, ex omnibus bonis eius portans secum.) Sapienter pro re & tempore seruus ille senior sic abiit, scilicet cum decem camelis, ex omnibus bonis domini sui portans secum. Presentibus namque honoribus debebat instrui puella, ut non paruus viri aut foceri sui sciret speraretque diuitias. Sic planè seruus iam dictus, id est, predicator Euangelicus, cum magnis missus est muneribus, illis videlicet, de quibus dictum est: Ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem, dedit dona hominibus: Et ipse dedit quosdam quidam apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero euangelistas, alios autem pastores & doctores. Ita unicuique seruorum fidelium data est gratia secundum mensuram donationis Christi. Ex his bonis domini sui Iesu Christi, siue patris eius dei, portauerunt secum, ut ex presentium gloriosa testificatione miraculorum cognosceret ipsa, quæ petebatur Christo, sponsa, quod verè magnus, diuesque & potens sit ille, in caelo & in terra. Quid porro sibi volunt decem camelis, quos tulit de grege domini sui? Ea nimirum quæ grauiora sunt legis, qualia delinquentes illi mentha & aneti decimatores, rectè tali elogio denotati sunt, ut diceretur de illis, culicem liquantes, & camelum glutientes. Idcirco rectè decem sunt camelis: quia videlicet decem præceptis, quæ in tabulis scripta sunt digito dei, continetur omnis vera iustitia legis, quam solâ seruari oportet in Euangelio Christi, reiectis omnibus iustitijs carnis, quas Apostolus detrimentum facit pro Christo, & arbitratur vix stercora.

De Mesopotamia, ad quam profectus est seruus, de qua prudentia eius, quomodo petiuit Rebecca.

CAPVT XLII.

Profectusque perrexit Mesopotamiam ad urbem Nachor. Genitalis huius Abraham terra Chaldaeorum fuit, sed persequutione vrgente (ut superius dictum est) egressus fuerat Thare cum suis, ut irent in terram Chanaan, refederant autem in Aran, hoc est, Syria, quam ex Meso quod est media, & Potamo, id est, fluuii appellant Mesopotamiam. Duobus enim fluminibus Tygri & Eufrate ambitur. Seruus ergo iussus proficisci ad terram & cognationem domini, pergit Me-

sopotamiam, quia videlicet terram illam pro sua cognatio eius inhabitabat, & ea coaluerat, in qua & Thare mortuus est. Ad urbem, inquit, Nachor. Isto & alijs sacrae huius historiae testimonijs ostenditur, etiam Nachor frater Abraham exisse de regione Chaldaeorum, sedes quæ constituisse in Mesopotamia, ubi cum patre suo habitauerat Abraham. Cur ergo eum scriptura non commemorauit, quando ex gente Chaldaea cum suis profectus est Thare, & habitauit in Mesopotamia, ubi non solum Abraham filius eius, verum etiam Saranurus, & Loth nepos eius commemoratur, quod eos duxerit secum? Cur putamus nisi forte quod à paterna & fraterna pietate desciuerat, & superstitioni adhæserat Chaldaeorum, & postea inde siue poenitendo, siue persequutionem passus, quod suspectus haberetur, & ipse emigravit? (Cumque camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta puteum aquæ vespere, tempore quo solent mulieres egredi ad hauriendam aquam, dixit: Domine Deus domini mei Abraham occurre mihi hodie obsecro, & fac misericordiam cum domino meo Abraham, &c.) Veraciter seniore hunc supra nominauit scriptura. Nam quod seniore dignum fuit, nec ipse petenda puellæ iudicii suis commisit oculis, qui solam faciem non etiam mores aut virtutem peruidere possent, sed secundum herilem fidem credens quod domini sui curam haberet Deus, totam in illo posuit electionis spem. (Igitur inquit, puella cui ego dixero, da mihi aquam de hydra tua ut bibam, & cætera.) Credidit enim homo, quod explorata, & hoc iudicio depræhensa frugalitas domini sui moribus conueniens, digna foret cui in aureas aureas, armillasque appenderet, quod & fecit protinus, adorans & benedicens deum atque dicens: (Benedictus dominus deus domini mei Abraham, qui non abstulit misericordiam & veritatem suam à domino meo, & recto itinere me perduxit in domum fratris domini mei. Et appositus est in conspectu eius panis. Qui ait: Non comedam, donec loquar sermones meos. Respondit ei: Loquere. At ille: Seruus, inquit, Abraham sum, &c.) Bene ergo & veraciter sapientia dicit: Sicut frigus niuis in die messis, sic legatus fidelis qui misit illum animam eius refrigerabit. Quo enim potuit modo, legatus fidelis melius enim ad refrigerium animæ eius quam illi misit supplicem præmisit orationem, ad deum domini sui, muneribus beneuolentiam puellæ amplius animare studuit, opportunitatem dicendi egregie sustinuit & cum gratus esset hospitibus, siluit adhuc, donec in conspectu suo panis poneretur & tunc demum inter maxima fœdera hospitij, id est, in præsentia panis appositum, sermonem ingressus est, à veris incipies laudibus Dei, & Abraham domini sui. Iam quoniam hæ pennæ columbæ de argentatæ satis perspicuæ sunt, id est, plana superflua.

1. Cor. 9.

2. Cor. 11.

1. Sam. 67.

Ephe. 4.

Matth. 23.

Philip. 3.

Prou. 25.

Genes. 11.